

Українська Греко-Католицька Церква

ВІСНИК ПАРОХІЇ

Храму Преображення ГНІХ м. Львова

Число 3(255)

виходить з 1998 року

березень 2011 Р. Б.

27 березня - Хрестопоклінна неділя

**Високопреосвященним і Преосвященним Владикам, всесвітлим, всечесним і преподобним отцям, преподобним ченцям і черницям, любим у Христі мирянам
Української Греко-Католицької Церкви**

Дорогі у Христі!

Як було повідомлено усім вірним нашої Церкви, Святіший Отець Венедикт XVI поблагословив прохання Блаженнішого Любомира про звільнення його з уряду Верховного Архiepіскопа УГКЦ. Приймаємо цю подію з великою довірою до Господа Бога та до Його опіки над своєю Церквою.

Церква є Божою установою. Її провадить Святий Дух, що Його зіслав своїй Церкві Господь наш Ісус Христос у день П'ятдесятниці. Дух Святий «подає усе: пророків посилає, священників удосконалює, неграмотних мудрості навчає, рибалок богословами появляє і єднає всю церковну спільноту» (Стихира на Вечірні празника П'ятдесятниці).

Сьогодні ми готуємося до Синоду для обрання нового Глави нашої Церкви. У Декреті про скликання цього Синоду, який був поданий до відома всім членам Синоду Єпископів УГКЦ, вказано, що вибори відбудуться 21-24 березня, а урочисте введення на престол заплановане на Хрестопоклонну неділю, 27 березня 2011 року Божого, у Патріаршому соборі Воскресіння Христового у м. Києві.

Обрання нового Глави – це Божа справа, яка спонукає усіх нас, духовенство і мирян, до щирої молитви, щоб обрати особу по Божій волі: «Бо Бог бачить не те, що бачить людина: чоловік бо дивиться на лице, а Господь дивиться на серце» (1 Сам. 16, 7).

Закликаю усіх до щирої молитви, щоб Дух Господній вказав на цю особу, подібно як в давнину – на пророка Давида (пор. 1 Сам. 16, 12), та помазав новообраного Предстоятеля як свого обранця та провідника Божого люду Української Греко-Католицької Церкви. Поручаю усім церковним громадам спільно, єдиними устами і єдиним серцем проказувати після Богослужінь тричі молитву «Царю небесний» і один раз «Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові, і нині, і повсякчас, і на віки вічні. Амінь» в намірі успішного проведення виборчого Синоду.

Хай ім'я Господнє живе у наших серцях і буде прославлене у наших діях!

+ Ігор,

Адміністратор Верховноархiepіскопської Української Греко-Католицької Церкви

Увага!

Одноденна екскурсійна програма 27 березня Київ

Вечірній виїзд до Києва.

Неділя 27 березня. Патріарший Собор Воскресіння Христового. Участь в літургії з нагоди урочистого введення на престол нового Глави УГКЦ.

Оглядова екскурсія по Києву:

Володимирський собор – Золоті Ворота – Софійський собор –

Михайлівський Золотоверхий собор – Андріївська церква – парк Аскольдова могила – Києво-Печерська Лавра.

Орієнтовна вартість - 250 грн. (проїзд автобусом евро-класу, страхування, екскурсійне обслуговування).

Контакт: 066 500 2801.

ПОСЛАННЯ СЯТИШОГО ОЦЯ БЕНЕДИКТА XVI НА ВЕЛИКИЙ ПІСТ

“З Христом ви поховані у Хрищенні, з ним ви і воскресли”

(пор. Кол 2,12)

Дорогі брати й сестри,

Чотиридесятниця, яка веде нас до святкування свята Пасхи, є для Церкви дуже цінним та важливим літургичним часом, у зв'язку з яким я з радістю хочу звернутися до вас з особливим словом, щоб пережити цей час з належною старанністю. Спрямовуючи погляд на остаточну зустріч зі своїм Нареченим у вічній Пасці, церковна спільнота, постійна в молитві та дієвій любові, посилює свій шлях Господі (пор. Перша Префація Великого Посту).

1. Саме це життя вже було нам передане в день нашого Хрищення, коли «ставши учасниками смерті та воскресіння Христа», ми розпочали «радісний та натхненний шлях учня» (Проповідь з нагоди свята Хрищення Господнього 2010). У своїх посланнях святий Павло постійно наголошує на особливій єдності з Божим Сином, здійсненій у купелі Хрищення. Той факт, що у більшості випадків Хрищення отримується дітьми, підкреслює, що тут йдеться про Божий дар: ніхто своїми силами не заслуговує на вічне життя. Боже милосердя, яке скасовує гріх та дозволяє переживати у власному житті **«ті ж почуття, що і в Христі Ісусі»** (Фил 2,5), дається людині безкорисливо.

У Посланні до Филип'ян Апостол Народів виражає сенс переміни, яка здійснюється в людині через участь у Христових смерті та воскресінні, вказуючи на її мету: щоб **«я міг спізнати Його й силу Його воскресіння і участь в його муках, уподібнюючись Йому у смерті, в надії досягнути воскресіння з мертвих»** (Фил 3,10-11). Отже, Хрищення не є обрядом з минулого, але зустріччю з Христом, яка формує усе життя охрищеного, дарує йому божественне життя та кличе його до щирого навернення, започаткованого та підтримуваного Божою благодаттю, що веде його до досягнення повного зросту повноти Христа.

Особливий зв'язок єднає Хрищення з Великим Постом, як сприятливим моментом для того, щоб зазнати спасенної Благодаті. Отці Другого Ватиканського Собору закликали всіх пастирів Церкви якнайбільше застосовувати «елементи Хрищення, властиві великопосній літургії» (Sacrosanctum Concilium, 109). У дійсності, Церква завжди поєднувала Пасхальне чужання із звершенням Хрищення: у цій Святій Тайні здійснюється це велике таїнство, у якому людина вмирає для гріха, стає учасником нового життя у Воскреслому Христі та отримує того самого Божого Духа, який воскресив Ісуса з мертвих (пор Рим 8,11). Цей безкорисливий дар кожен з нас повинен наново оживляти в собі і Великий Піст пропонує нам шлях, подібний до катехуменату, який для християн давньої Церкви, як і для сучасних катехуменів, є незамінною школою віри та християнського життя: вони насправді переживають Хрищення як вирішальний акт всього свого існування.

2. Що ж може бути найвідповіднішим для того, щоб серйозно розпочати шлях до Пасхи та приготуватися до святкування Господнього Воскресіння – найрадіснішого та найурочистішого празника цілого Літургичного року – як не те, щоб дозволити, щоб нас вело Боже Слово? Саме тому Церква, через євангельські тексти неділь Чотиридесятниці, веде нас до особливо насиченої зустрічі з Господом, даючи нам нагоду ще раз перейти етапи шляху християнського втаємничення: для катехуменів – у перспективі отримання Святої Тайни відродження, для охрищених – маючи на увазі на нові та рішучі кроки в наслідуванні Христа та в повнішому даруванні себе Йому.

Перша неділя великопосної мандрівки показує наш людський стан на цій землі. Переможна битва з спокусами, якими розпочинається Христова місія, є запрошенням усвідомити свою слабкість для того, щоб прийняти Благодать, яка визволяє від гріха і вливає нову силу у Христі – дорозі, істині та житті (пор. Чин Християнського Втаємничення Дорослих, 25). Це – рішучий заклик пам'ятати про те, що християнська віра, за прикладом Ісуса та у єдності з Ним, включає боротьбу **«проти правителів цього світу темряви»** (Еф 6,12), у якому діє диявол і не перестає, також і сьогодні, спокушати людину, яка прагне наблизитися до Господа: Христос вийшов з цього змагання переможцем, щоб також і наше серце відкрити на надію та вести нас до перемоги над спокусами зла.

Євангеліє Преображення ставить перед нашими очима Христову славу, яка передвіщає воскресіння та провіщає обожествлення людини. Християнська спільнота усвідомлює, що її, як і апостолів Петра, Якова та Івана, приведено «окремо на вершину гори» (Мт 17,1), щоб знову, як діти в Сині, прийняти у Христі дар Божої благодаті: «Це – мій улюблений Син, що я його вполював: його

слухайте» (Мт 17,5). Це – запрошення віддалитися від шуму щоденності, щоб зануритися у Божу присутність: Він хоче щодня передавати нам Слово, яке пронизує глибини нашого духа, де розпізнає добро і зло (пор. Єв 4,12) та зміцнює бажання іти за Господом.

Ісусове прохання до самарянки: «Дай мені напитися» (Ів 4,7), яке представлене у літургії третьої неділі, виражає переживання Бога за кожну людину та хоче пробудити у нашому серці прагнення дару «води, що струменить у життя вічне» (Ів 4,14): це – дар Святого Духа, який вчиняє християн «правдивими визнавцями», здатними молитися Отцеві «у дусі та істині» (Ів 4,23). Лише ця вода може заспокоїти нашу спрагу добра, істини та краси! Лише ця вода, дарована нам Сином, зволожує пустелі неспокійної та незадоволеної душі, «аж поки не спочине в Бозі», згідно з відомими словами святого Августина.

«Неділя сліпонародженого» представляє Христа, як світло для світу. Євангеліє запитує кожного з нас: «Ти віруєш в Сина чоловічого?» «Вірю, Господи!» (Ів 9,35.38), – з радістю стверджує сліпонароджений, стаючи речником кожного віруючого. Чудо зцілення є знаком того, що Христос, разом із зором, хоче відкрити також і наш внутрішній погляд, щоб наша віра ставала дедалі глибшою і щоб ми могли розпізнати у Ньому єдиного Спасителя. Він освітлює кожну темряву життя та веде людину до життя як «дитини світла».

Коли у п'яту неділю проголошується воскресіння Лазаря, ми опиняємось перед останнім таїнством нашого існування: «Я – воскресіння і життя... Віруєш цьому?» (Ів 11,25-26). Для християнської громади це час, щоб разом з Мартою ще раз щиро покласти усю надію на Ісуса з Назарету: **«Так, Господи, вірую, що Христос еси, Божий Син, який гряде у світ цей»** (Ів 11,27). Сопричастя з Христом у цьому житті приготує нас до подолання границь смерті, щоб безмежно жити у Ньому. Віра у воскресіння мертвих та надія вічного життя відкривають наш погляд на остаточний сенс нашого існування: Бог створив людину для воскресіння та життя, і ця істина надає автентичний та остаточний вимір історії людства, особистому існуванню людей та їхньому суспільному життю, культурі, політиці, економіці. Позбавлений світла віри всесвіт залишається замкненим у гробниці, без майбутнього, без надії.

Великопосний шлях досягає свої звершення у Пасхальному Триденні, особливо – у Великому Чуванні (Вігільї) Святої Ночі: відновлюючи обітницю Хрищення, ми наново стверджуємо, що Христос є Паном нашого життя, того життя, яке нам передав Бог, коли ми відродилися «з води та Святого Духа», а також ще раз підтверджуємо наше рішуче зобов'язання відповісти на діяння Благодаті, щоб бути Його учнями.

3. Наше занурення у Христові смерть та воскресіння через Святу Тайну Хрищення кожного дня спонукує нас до того, щоб визволити наше серце від тягаря матеріальних речей, від егоїстичного прив'язання до «землі», яке нас збіднює та стоїть на перешкоді тому, щоб бути готовими та відкритими для Бога і для ближнього. У Христі Бог об'явився як Любов (пор. 1 Ів 4,7-10). Христовий хрест, «слово Хреста» показує спасенну могутність Бога (пор. 1 Кор 1,18), який дарує Себе, щоб підняти людину та дати їй спасіння – любов у її найрадикальнійшій формі (пор. Енцикліка *Deus caritas est*, 12). Через традиційні практики посту, милостині та молитви, що є вираженням зусиль на шляху навернення, Чотиридесятниця навчає дедалі радикальніше жити любов'ю Христа. Піст, який може мати різні спонуки, для християнина набуває глибоко релігійного значення: прибіднюючи нашу трапезу, вчимось долати егоїзм, щоб керуватися логікою дару та любові; переносючи позбавлення чогось, і не лише те, що нам надмірне, навчаємось відривати погляд від нашого «я», щоб відкрити Когось поруч з нами і розпізнати Бога в обличчях багатьох наших ближніх. Для християнина піст не викликає замкненості у собі, але ще більше відкриває на Бога та на потреби людей, та вчиняє так, що любов до Бога стає також любов'ю до ближнього.

На нашій дорозі знаходимося також перед спокусою володіти, жадобою грошей, що посягає на першість Бога у нашому житті. Пристрасть володіння викликає насилля, зловживання, смерть; саме тому Церква, особливо у великопосний час, закликає до практикування милостині, тобто, до вміння ділитися. Ідолопоклонство благ, натомість, не лише віддаляє людину від ближнього, але й збіднює людину, вчиняє її нещасною, обманує, вводить в ілюзію, не здійснюючи те, що обіцяє, тому ставить матеріальні речі на місце Бога, єдиного джерела життя. Як можна зрозуміти Божу батьківську доброту, якщо серце переповнене собою та власними проектами, якими вводимо себе в ілюзію, що ніби ними можемо забезпечити наше майбутнє? Спокуса полягає в тому, щоб думати, як той багач із притчі: **«Душе моя! Маєш добра багато в запасі на багато років...» Ми знаємо Господнє судження: «Безумний! Цієї ж ночі душу твою заберуть у тебе...»** (Лк 12,19-20). Практика милостині є

пригадуванням першості Бога та уважності до іншого, щоб наново відкрити нашого доброго Отця та отримати Його милосердя.

Протягом усього великопосного періоду Церква з особливою щедрістю пропонує Боже слово. Роздумуючи над ним та його засвоюючи, щоб ним щоденно жити, навчаємось цінної та незамінної форми молитви, бо уважне слухання Бога, Який не перестає промовляти до нашого серця, живить дорогу віри, яку ми розпочали у день Хрищення. Молитва дозволяє нам також набути нового сприйняття часу: в дійсності, без перспективи вічності та трансцендентності, він лише обраховує наші кроки до горизонтів, позбавлених майбутнього. В молитві, натомість, ми знаходимо час для Бога, щоб визнати, що «слова Його не проминуть» (пор. Мк 13,31), щоб увійти в таку внутрішню єдність з Ним, «щоб ніхто не зміг нас відірвати» (пор. Ів 16,22), яка відкриває нас на надію, яка не розчарує, відкриває на вічне життя.

У підсумку, великопосний шлях, який запрошує нас споглядати Тайнство Хреста, означає «уподібнитися до Христової смерті» (Фил 3,10), здійснити глибоке навернення нашого життя: дозволити, щоб нас перемінила дія Святого Духа, як це сталося із святим Павлом на дорозі до Дамаску; рішуче зорієнтувати наше життя згідно з Божою волею; визволитися від власного егоїзму, долаючи інстинкт панування над іншими та відкриваючись на Христову милосердну любов. Період Чотиридесятниці є сприятливим часом для того, щоб визнати свою слабкість, щиро переглянувши життя, прийняти оновлюючу благодать Святої Тайни Покаяння та рішуче прямувати до Христа.

Дорогі брати й сестри, через особисту зустріч з нашим Відкупителем та через піст, молитву та милостиню, шлях навернення назустріч Пасці веде нас до поновного відкриття нашого Хрищення. Оновимо під час цього Великого Посту наше прийняття тієї благодаті, яку Бог дарував нам у тій хвилині, щоб вона освітлювала та керувала усіма нашими вчинками. Через дедалі автентичніше та великодушніше слідування за Христом ми покликання щодня жити тим, що ця Свята Тайна означає та здійснює. На цьому нашому шляху віримося Пречистій Діві Марії, Яка породила Боже Слово у вірі та тілі, щоб як і Вона, зануритися в смерть та воскресіння Її Сина Ісуса та мати вічне життя.

(переклад української редакції [Радіо Ватикану](#))

ПОМЕР ВІДОМИЙ ПРАВОЗАХИСНИК

В ніч на 16 березня помер відомий правозахисник, дисидент, політ'язень, голова „Комітету захисту прав Української Католицької Церкви” Іван Гель.

Іван Гель народився 17 липня 1937 у с. Кліцко, Городецького району Львівської області в родині колишнього вояка УНР. У 1952 році був відрахований з останнього класу середньої школи за відмову вступити в комсомол. Закінчивши вечірню школу намагався вступити у Львівський університет, але його не прийняли, через те, що Він син бандерівця. Вступити до університету вдалося лише після служби у війську (1956-59). Іван Гель став студентом заочного відділення історичного факультету Львівського держуніверситету.

Свою громадську діяльність дисидент розпочав у 1961 р. З нагоди сторіччя з дня смерті Т.Шевченка, разом зі своїм другом, Він поклав терновий вінок до пам'ятника поетові в Києві.

Після знайомства з Михайлом Горинем, Іван Гель включається до руху шістдесятників, активно поширює самвидав. Разом вони також формулюють свою програму як "боротьбу за державність України".

У радянські часи Іван Гель був неодноразово засуджений за звинуваченням у так званій „антирадянській агітації і пропаганді”. Загалом дисидент провів в ув'язненні 16 років, на засланні — п'ять.

Наприкінці 1987 р. Іван Гель очолив «Комітет захисту прав Української Католицької Церкви», який законними методами домагався офіційної реєстрації УГКЦ. Найбільш відомою акцією комітету став похід за легалізацію Греко-Католицької Церкви 17 вересня 1989 р. у Львові, який зібрав більш як 300 тисяч людей, а також п'ятимісячне голодування духовенства та вірних у Москві на Арбаті.

Протягом 1990—1994 рр., Іван Гель був депутатом, заступником голови Львівської обласної ради першого демократичного скликання. Очолював Львівську обласну комісію відновлення прав реабілітованих.

18 вересня 2009 року Президент України Віктор Ющенко нагородив Івана Геля орденом Свободи «за вагомий особистий внесок у відродження Української греко-католицької церкви та з нагоди 20-ї річниці виходу її з підпілля».

Вічна йому пам'ять

м. Львів, 79008
вул. Краківська, 21
тел. (0322)272 10 53

Дякуємо за увагу до Вісника.
Нехай благословить Господь
тих, хто долучився до його випуску.

e-mail: hramspasa@i.ua
www.hramspasa.org.ua